

Flyktingpolitiken är allas ansvar

- krönika i Östgöta-Correspondenten 2008-03-30

Dagarna före påsk inställde polisen en avvisning till Kabul av afghaner som inte beviljats uppehållstillstånd bland annat efter ingripande från UD. Beslutet var kanske tillfälligt och präglat av särskilda omständigheter. Men i alla fall...

Äntligen visade utrikesdepartementet färg i ett invandringsärende. UD ansvarar inom regeringen för Sveriges utrikes förhållanden. Men vid avgöranden om en asylsökandes rätt att stanna i Sverige passar vanligtvis regeringen och UD. Sådant är myndighetsbeslut av migrationsverk och migrationsdomstol.

Det är visserligen riktigt att regeringen i svensk förvaltningstradition inte ska lägga sig i handläggningen av enskilda ärenden och i värderingen av enskilda människors asylmotiv. Men det är lika orimligt att förvaltningsmyndigheten Migrationsverket ska göra egna bedömningar för den del av deras avgöranden som omfattar de allmänna politiska och rättsliga förhållandena i främmande länder. För sådant ska vi ha utrikesdepartementet.

Huruvida läget är farligt eller inte exempelvis i Irak, kan inte en svensk myndighet rimligtvis ha någon annan uppfattning om än den som regeringen har. Och finns det ingen officiell samlad uppfattning, kan inte Migrationsverket, som nu normalt verkar vara fallet, på eget bevåg väga samman rapporter från FN, UD, Amnesty, egna observatörer på platsen med mera och formulera denna officiella uppfattning.

Säkerhetspolitiken i alla ära – och kritiska bedömare hävdar att det är det enda som riktigt engagerar diplomaterna – men utrikesförvaltningen måste ta, eller tvingas ta, makten över hela sitt ansvarsområde. Vi ska kunna kräva att de högkvalificerade utrikesanalytikerna på UD tar ansvaret för den svåra och grannliga uppgiften att lägga fram värderingsunderlag om enskilda stater för beslut i migrationsärenden.

Det är förståeligt men inte särskilt hedervärt att försöka undvika besvärligheter. Asylfrågor är både svåra och olustiga och inget som någon längtar efter att ta hand om. Frånvaron av UD i beslutsprocessen om asylärenden motsvaras på ett sätt av regeringens ovilja att lägga sig i kommunernas flyktingmottagning.

Socialdemokraterna föreslår nu på nytt att flyktingars och andra invandrares fria rätt att välja var de ska bosätta sig i Sverige begränsas och att alla kommuner måste vara med i flyktingmottagningen. Många av invändningarna mot idéerna är rimliga. Men det är än mer orimligt att kommuner kan tillåtas avstå från att hjälpa till. Och det blir direkt otillständigt när det just är rika kommuner i centrala lägen som säger nej. Det är ett hån när välmående Vellinge i Skåne säger att man inte har plats och saknar bostäder för flyktingar i sina villastäder, samtidigt som människor trängs på andra sidan kommungränsen i södra Malmö. Visst är det tryggt för irakier att söka sig till sina landsmän i Södertälje. Men skulle de säga nej om de i större grupper fick möjlighet att bo i Danderyd?

Ansvarstagande är en borgerlig dygd. Det krävs mer ansvar av både regering, diplomater och kommunledningar i flyktingpolitiken.

Anders Mellbourn